

A szerző nagyon sok anyagot ölelt fel, — talán éppen ez a hibája. Az egyes fejezetek elszigetelten állanak egymás mellett, nincsenek szervesen egymásba kapcsolva. Az ifjúság lelki struktúrájáról és a tipológiáról szóló fejezetek rövid, szinte kivonatosszerű ismertetései a kérdés eddigi irodalmának. Mellette elhelyezve találjuk a szerző anyaggyűjtését, anélkül azonban, hogy ezt bekapcsolná a tárgyalásba. Mindössze itt-ott tesz némi észrevételt a naplójegyzetek egyik-másik részletére vonatkozólag.

A könyvecske elég jó bevezető mindazoknak, akik tájékozódni akarnak az ifjúságlélektan főbb kérdéseiről. Nyelve elég világos, bár a túlságosan összepréselt anyaghalmoz kissé nehézkessé teszi a könyvet. Néha — talán ugyanezen okból — nem eléggé szabatos. Pl. „Mert a testi folyamatok nem alkotják, csak kiváltják a lelkiket“ (7. l.). Ez ellen az állítás ellen több kifogást lehetne felhozni.

A szerző az egyes fejezetek végén a kérdés irodalmára vonatkozó jegyzéket is közöl, amivel szintén elősegíti az érdeklődők tájékoztatását. B. C.

Moravek Endre dr.: A magyar klasszika-filológiai irodalom bibliográfiája 1901—1925. Budapest, 1930. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. (N. S-r. XII+162 l.) — Ára 14 pengő.

Az Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ *A magyar tudományos irodalom bibliográfiája 1901—1925* címmel megindított kiadványsorozatának ez újabb kötete nélkülözhetetlen segédeszközt nyújt mindazok számára, akiket a hazai klasszika-filológia tudományos, népszerűsítő és pedagógiai irányú szakirodalmá közélebről érdekel. Összeállítására annál nagyobb szükség volt, mert a magyar filológiai irodalomnak az Egyetemes Philológiai Közönyben Hellebrant Árpád szerkesztésében évről-évre megjelenő bibliográfiái összegezése az 1918. évvel megszakadt.

Moravek Endre nagy gondnal és körültekintéssel készült munkája a klasszika-filológia körét a legszélesebb művelődéstörténeti alapon szabja meg, sőt a címben jelzett területet még ki is szélesíti, minthogy bibliográfiája a közép- és újjörög, illetve latin filológia körét is felöleli. Az anyag felosztása a klasszika-filológia hagyományos diszciplinái alapján történik s könnyen áttekinthető rendszerezést ad. A szerző előszavában nagyon helyesen hangsúlyozza, hogy az újabb klasszika-filológiai nemzedék zöme „hazai szempontú klasszika-filológiát hirdet“, ami a feldolgozott 25 év termésében — kiváltképpen archeológiai téren — erőteljesen kifejezésre is jut. Klasszika-filológiánk önálló tudományos igényekkel fellépő termékei a legkülönbözőbb területeken mozognak és a legkülönbözőbb irányok képviselői: generációkat összefűző, tervszerű, céltudatos munka csak a magyar érdekű területen mutatkozik (a magyar történet görög és latin forrásainak feldolgozása, Pannónia- és Dácia-kutatás, középkori latin irodalmunk, a magyarországi humanizmus). Éppen ezért talán célszerű lett volna, ha a szerző nemcsak *A magyarországi humanizmus történetét* különítette volna el — melyet II. függeléként csatolt művéhez —; hanem a görög és latin tanulmányok egész magyar érdekű területére vonatkozó

irodalmat egységes egészként foglalta volna össze, amelyen belül természetesen megmaradhatott volna a jelenlegi beosztás.

Ami az anyag feldolgozását illeti, kisebb hiányok ilyen természetű munkában szinte elkerülhetetlenek. Így pl. hiányzik *Erdős Tivadar: Görög nyelvtan.* Bp., 1913; *Módi Mihály: Okori irodalom.* Bp., 1922. Lajti Istvánnak a Budapesti Philológiai Társaság 50 éves jubileumára írt cikke tévedésből a Némethy Géza címszó alá került. Különösen hat Paulus-nak (Pál apostol) a latin írók közé való sorolása.

Végül meg kell említenünk még, hogy a munka a klasszika-filológia pedagógiai irodalmát is felöleli. A *Klasszikus tanulmányok a középiskolában* című I. függelék nemcsak az idevonatkozó didaktikai és metodikai irodalomról ad számot, hanem a ma különösen aktuális *Tanítssuk-e és hol a klasszikus nyelveket?*-probléma utolsó negyszázados irodalmának is külön fejezetet szentel.

Észrevételeink korántsem csökkentik Moravék Endre munkájának nagy értékét, melyért filológusok és pedagógusok részéről egyaránt teljes elismerés illeti meg.

Moravcsik Gyula.

L. Szondi: *Zur Psychometrie der Tests. Versuch einer kritischen Darlegung der Maßbegriffe und Maßeinheiten der Tests.* Akademische Verlagsgesellschaft m. b. H. Leipzig, 1929.

A szerző a „jó teszt“ kritériumaiból kiindulva, a teszt mérési feltevételeinek megállapítását tűzi ki könyve feladatául. A tesztmérésnek a pszichometriában való kijelölése után két főkérdést tárgyal, mégpedig a mértékfogalmak tanát és a mértékegységek tanát. Az első két újabb alapvető kérdés folyik: 1. A szellemi képességek mily módon mérhetők? 2. A szellemi képességek mérése milyen mértéknagyságokon, illetőleg mértékfogalmakon alapul? Az első kérdésre nézve Wundt megállapítását használja fel, mely szerint a különböző tudattartalmak mennyiségileg változó tulajdonságú minőségi állapotok. Ezt alkalmazza a szellemi képességekre is, melyek a tudattartalmakon épülnek fel s melyek szintén mennyiségileg is variálódhatnak az egyes egyéneknél s így méréssel meg lehet azokat is közelíteni. A második kérdésnél ismét Wundt-hoz folyamodik, ki a jelenségek mennyiségileg elemezhető minőségét a gyorsaságban és az irányban jelöli meg. A szellemi képességek mértéktanánál ez a két szempont adja ki az egymástól minőségileg erősen eltérő két fogalmat, melyeket a szellemi folyamat lefolyásának idejében és a szellemi teljesítmény irányában jelöl meg. Az első, minthogy annak mérése a természetes mértékmennyiséggel történik, természetes mértékmennyiségnek, a második, minthogy annak mérése egy mesterségesen felállított irányrendszer alapján történik, mesterséges mértékmennyiségnek nevezi.

A szerző itt a két mértékmennyiség történeti fejlődésének vázolásával utal arra a haladásra, melyet a mesterséges mértékmennyiség felállítása jelent a természetessel szemben és ismerteti elsősorban Catell majd Binet—